

Strategi för folkhälsa och funktionsrätt

- Uppdrag för beredning för Folkhälsa
- Uppdrag för beredning för funktionshinder och samverkan

Strategi för folkhälsa och funktionsrätt 2024-2028

Mål:

Region Västerbotten ska skapa förutsättningar för en god och jämlik och jämställd hälsa i hela befolkningen genom våra välfärdsuppdrag och regionala utvecklingsuppdrag i samverkan med kommuner civilsamhället och andra parter.

Omfattning:

- Den nationella folkhälsopolitiken och dess åtta målområden.
- Det nationella målet för funktionshinderpolitiken med FNs konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt och dess fyra principer.

Tvärpolitiska områden som berör folkhälsopolitiken

Relaterade dokument

På regional nivå:

- Regionplan
- Avsiktsförklaring för en god jämlik och jämställd hälsa i Västerbotten
- Folkhälsopolitiskt program för norra regionerna
- RUS – regional utvecklingsstrategi
- En läns gemensam hjälpmedelsstrategi

Prioriterade områden

- Jämlik och jämställd hälsa
- Psykisk hälsa
- Hälsosamma levnadsvanor

De fyra principerna

- Universell utformning
- Identifiera och åtgärda hinder i tillgängligheten
- Individuella stöd och insatser
- Motverka och åtgärda diskriminering

Tre utgångspunkter

Generella insatser

Riktat sig till hela befolkningen ofta i en specifik åldersgrupp med syfte att förbättra hälsoläget i befolkningen i stort.

Exempel på insatser:

- Västerbottens hälsoundersökningar
- Salutsatsningen
- Tobaksfri region

Teoretisk bas: Preventiva paradoxen (att en intervention på befolkningsnivå får större effekt än en på en riskgruppsnivå), universell utformning

Kompensatoriska insatser

Riktat sig till grupper av befolkningen som av olika anledningar behöver extra stöd för att inte drabbas av ohälsa.

Exempel:

- Dans för psykisk hälsa
- Primo: mottagning för vuxna med funktionsnedsättning
- Familj i sorg
- HLT-team (Hälsa Lärande Trygghet)

Teoretisk bas: Jämlikhetsteori, genusteori, proportionell universalism (insatser som är riktade till alla behöver anpassas till de som har störst behov)

Normbreddande insatser

Riktat sig mot vår egen verksamhet med syfte att göra hälso- och sjukvården och samhället i stort inkluderande för alla.

Exempel:

- HBTQ-diplomering
- VHU inom LSS
- Våldsförebyggande arbete
- Arbete för ett jämställt föräldraskap, stjärnfamiljer

Teoretisk bas: Normkritik (förändra de normer som begränsar), minoritetsstress (återkommande utsatthet som påverkar hälsan negativt)

Förslag på prioriteringar

- Minska socioekonomiska klyftor i hälsa
- Stärka det preventiva arbetet
- Tillämpa universell utformning så att stöd och insatser blir tillgängligt för alla
- Öka förmågan att hantera klimatförändringarnas påverkan på människors hälsa

Detta är inte en handlingsplan

- Strategi är ett inriktningsdokument för organisationen Region Västerbotten och visar hur vi ska ta oss an dessa frågor.
- Den är inte en konkret handlingsplan – sådana ska senare utarbetas med stöd av strategin.
- Vill gärna ha dialog och samverkan med andra aktörer än oss själva.

Beslutad i Regionfullmäktige

Utarbeta en handlingsplan 2025

Tack!